

GENERELLE VILKÅR FOR RATEPENSION

Vilkårene gælder for rateopsparing i pensionsøjemed, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt. Vilkårene ændres, hvis lovgivningen om ratepension ændres. I øvrigt gælder Basisbanks almindelige forretningsbetingelser.

1. INDBETALINGER

De aftalte indbetalinger indsættes i Basisbank på din ratepensionskonto. Hvis det er aftalt, at Basisbank automatisk skal overføre beløbet til pensionskontoen, kan Basisbank undlade overførslen, hvis den bevirker overtræk på den konto, midlerne overføres fra.

Ratepensionsaftaler kan oprettes til og med kalenderåret 15 år efter, at du når efterlønsalderen.

Muligheden for at indbetale ophører i kalenderåret før første aftalte rateudbetaling. På en privatordning må der kun indbetales af dig. På en arbejdsgiverordning må der kun indbetales af din arbejdsgiver.

2. PLACERING AF OPSPARING

Kontoens indestående kan efter dit eget valg placeres efter de regler, der til enhver tid er gældende i lovgivningen og i Basisbank.

3. UDBETALING

Opsparingen udbetales til dig i overensstemmelse med aftalen. Raterne skal udbetales over mindst ti år og kan tidligst starte, når du når efterlønsalderen. Rateudbetalingen skal senest slutte i kalenderåret 25 år efter, at du når efterlønsalderen. Din efterlønsalder fremgår af skemaet nedenfor:

Fødselsdato	Efterlønsalder
31. dec. 1958 eller før	60
1. jan. 1959 - 30. jun. 1959	60 1/2
1. jul. 1959 - 31. dec. 1959	61
1. jan. 1960 - 30. jun. 1960	61 1/2
1. jul. 1960 - 31. dec. 1962	62
1. jan. 1963 eller senere	62 eller ældre

Du kan ændre udbetalingstidspunktet og udbetalingsperiodens længde indtil dagen før det aftalte tidspunkt for første udbetaling. Medmindre du bestemmer andet, er det i aftalen fastsat, at rateudbetalingerne skal påbegyndes på det senest mulige tidspunkt, det vil sige 1. januar i kalenderåret 16 år efter, at du når efterlønsalderen. Dette giver dig frihed til senere at ændre udbetalingstidspunktet til et tidligere tidspunkt. Udbetalingstidspunktet kan derimod ikke ændres, hvis det aftalte tidspunkt er passeret.

Hvis du får varigt nedsat arbejdsevne, som berettiger dig til førtidspension, kan udbetalingen ligeledes starte. Desuden kan udbetalingen i visse tilfælde starte ved en tidligere pensionsalder, hvis den er godkendt af Skatterådet. I så fald kan der dog kun udbetales fra den eller de ordninger, der konkret er omfattet af pensionsordningen.

Før udbetalingens start skal du vælge mellem to udbetalingsforløb.

- En samlet årlig rateudbetaling, der ved en konstant rente vil give et jævnt stigende udbetalingsforløb, eller
- En samlet årlig rateudbetaling, der ved en konstant rente vil give lige store årlige rater.

Det valgte udbetalingsforløb skal anvendes i hele udbetalingsperioden. Er hele kontoens indestående udbetalt inden udløbet af den valgte udbetalingsperiode, ophører udbetalingerne.

Arbejdsgiveraftale

Du kan ændre udbetalingens starttidspunkt uden arbejdsgivers samtykke i de tilfælde, hvor du ikke længere er ansat i virksomheden. Dog kan rateudbetalingen tidligst påbegyndes, når du fylder 60 år.

4. ARBEJDSGIVERAFTALE

Overførsel til andet pensionsinstitut

Du kan overføre din pensionsaftale til et andet pensionsinstitut uden din arbejdsgivers samtykke, medmindre andet bestemmes i aftalen.

Medarbejdere der fratræder

Medarbejdere, der fratræder, har ret til at videreføre pensionsaftalen med en ny arbejdsgiver, at videreføre pensionsaftalen som en privatordning eller at ændre pensionsindbetalingerne uden arbejdsgiverens samtykke, medmindre andet bestemmes i aftalen.

5. BEGUNSTIGELSE - UDBETALING VED DØD

"Nærmeste pårørende"

Udbetaling sker direkte til din "nærmeste pårørende", medmindre andet er skriftligt aftalt med Basisbank. Med "nærmeste pårørende" menes din ægtefælle. Hvis du ikke efterlader dig en ægtefælle, udbetales til din samlever, og hvis du heller ikke efterlader dig en samlever, sker udbetalingen til dine livsarvinger, dvs. børn, børnebørn osv. i den nævnte rækkefølge. Hvis du heller ikke efterlader dig

livsarvinger, udbetales til dine arvinger i henhold til dit testamente eller efter loven.

For at en person kan betragtes som en samlever i forhold til begunstigelsen "nærmeste pårørende", er det en betingelse, at personen, der bor sammen med dig:

- 1) har, har haft eller venter et fællesbarn med dig, eller
- 2) har levet sammen med dig i et ægteskabslignende forhold i mindst 2 år.

Et forhold er ægteskabslignende, hvis du og din samlever kunne have indgået ægteskab med hinanden. I praksis betyder det, at I ikke må være gift eller under separation, ligesom I ikke må være søskende eller i familie med hinanden i ret op- eller nedstigende linje.

Det skal bemærkes, at der stilles andre krav, hvis der er tale om en samlever, der indsættes ved navns nævnelse, se nedenfor.

Indsættelse af andre begunstigede

I stedet for "nærmeste pårørende" kan du bestemme, at én eller flere personer skal have udbetalt opsparingen ved din død. Du kan vælge mellem ægtefælle, én navngiven person, der har fælles bopæl med dig ved indsættelsen (samlever), fraskilt ægtefælle, livsarvinger (børn, børnebørn osv.), samlevers livsarvinger samt stedbørn og disses livsarvinger. Du kan frit bestemme, hvordan opsparingen skal fordeles mellem de begunstigede. Indsættelsen skal, for at være gyldig, foretages skriftligt.

SÆRLIGT OM SAMLEVENDE, DER ER INDSAT VED NAVNS NÆVNELSE

Fælles bopæl ved indsættelsen

Vær opmærksom på, at du kun kan indsætte en samlever, som du har fælles bopæl med ved indsættelsen. Ved fælles bopæl forstås fælles folkeregisteradresse. Den fælles bopæl skal være opfyldt, når begunstigelsesaftalen indgås. I modsat fald vil pensionsopsparingen af skattemyndighederne kunne kræves ophævet med 60 pct. afgift. Desuden vil din fradragsret for indbetalinger bortfalde med virkning tilbage til begunstigelsestidspunktet. Hvis din samlevers livsarvinger indsættes som begunstiget kræves det ligeledes, at du har fælles bopæl med din samlever ved indsættelsen.

Fælles bopæl ved død

Begunstigelsen af samlever bortfalder som udgangspunkt ikke ved ophør af fælles bopæl. Dog vil eventuelle indsigelser fx fra arvinger eller kreditorer mod udbetalingen til en tidligere samlever kunne føre til, at begunstigelsen falder bort, hvis domstolene afgør, at der er tale om bristede forudsætninger i den konkrete sag.

Hvem kan være samlever

En samlever som begunstiges kan foruden en person, som du lever i ægteskabslignende parforhold med, desuden være søskende eller andre, som du bor sammen med. Dog kan der kun indsættes én samlever.

Mulighed for yderligere krav til samlever

Hvis du ønsker det, kan du, såfremt Basisbank kan acceptere vilkåret, opstille yderligere krav til, hvornår en samlever kan få udbetalt opsparingen ved din død, fx at samlivet skal have bestået i en bestemt årrække, eller begunstigelsen af samlever bortfalder, hvis der ikke længere er fælles bopæl. Du skal være opmærksom på, at et krav om, at udbetaling til samlever forudsætter fælles bopæl også ved din død vil medføre, at begunstigelsen af samlever straks vil bortfalde, hvis du og din samlever får forskellig folkeregisteradresse. Det gælder også fx ved erhvervsarbejde et andet sted i landet, plejehjemsophold m.v., hvor det formentlig ikke er hensigten, at begunstigelsen skal falde bort. Basisbank anbefaler derfor, at yderligere krav til begunstigelsen overvejes nøje.

Indsigelse mod "urimelige" begunstigelser

Din ægtefælle eller livsarvinger (børn, børnebørn osv.) kan gøre indsigelse mod den begunstigelsesbestemmelse, som du har indsat i pensionsopsparingen. Hvis skifteretten vurderer, at begunstigelsen er urimelig i forhold til ægtefællen eller livsarvingerne, kan retten bestemme, at pensionsopsparingen helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller livsarvingerne. Ved vurderingen af, om en begunstigtelse er urimelig, kan der bl.a. lægges vægt på baggrunden for indsættelse af den begunstigede, ægtefællens, livsarvingernes og den begunstigedes økonomiske behov samt omstændighederne i øvrigt.

Subsidiær begunstigtelse

Hvis den/de begunstigede alle er døde ved din død, udbetales pensionsopsparingen til din "nærmeste pårørende" medmindre du har aftalt andet skriftligt med Basisbank. "Nærmeste pårørende" er altså automatisk subsidiært begunstiget.

Begunstigtelse - aftales skriftligt

Indsættelse af andre begunstigede end "nærmeste pårørende"? skal fremgå af pensionsaftalen eller meddeles Basisbank skriftligt.

Udbetaling direkte til begunstigede

De begunstigede får udbetalt den del af opsparingen, der tilkommer dem, direkte udenom dødsboet.

Ingen begunstiget

Du kan også bestemme, at der ikke skal være nogen begunstiget, hvilket skal aftales skriftligt med Basisbank. Dette vil betyde, at opsparingen ved din død udbetales til dødsboet. Du skal så være opmærksom på, at eventuelle kreditorer har forsteret til boets midler. Hvis der er penge tilbage i boet, efter at eventuelle kreditorer har fået deres del, vil de blive fordelt mellem arvingerne i henhold til eventuelt testamente og til arveloven.

Ændring af begunstigtelse

Du kan på hvilket som helst tidspunkt ændre på, hvem der er begunstiget, medmindre begunstigelsen er gjort uigenkaldelig. Ved arbejds giverordninger kan der ændres uden arbejdsgivers samtykke. "Begunstigelsen" bør jævnligt tages op til overvejelse, blandt

andet når der sker større ændringer i dit liv, herunder etablering af samliv, ægteskab, børn, ophævelse af samliv, skilsmisse, eller hvis den begunstigede dør.

6. KREDITORBESKYTTELSE

Ratepensionen kan ikke overdrages til eje, sikkerhed eller på anden måde gøres til genstand for retsforfølgning fra kreditorers side. Hvis du kommer under konkurs, kan konkursboet forlange at evt. uforholdsmæssige store indbetalinger i løbet af de seneste tre år, set i forhold til din formue, indbetales til konkursboet.

7. SKATTE- OG AFGIFTSREGLER

Hvis du foretager ændringer til en eksisterende privatbetalt aftale, der er indgået inden den 22. april 2009, og du ikke forhøjer indbetalingerne til din ratepension, gælder følgende regler for fradrag for indbetalinger til din ratepension. Reglerne anvendes også, hvis der er tale om en arbejdsgiverbetalt ratepension:

Privataftale

Indbetalinger trækkes fra i den personlige indkomst, men skal i nogle tilfælde fordeles over ti år.

Der gives altid fuldt fradrag i indbetalingsåret for indbetalinger op til det såkaldte opfyldningsfradrag, der i 2012 udgør 46.000 kr. Er de årlige indbetalinger større end 46.000 kr., er der ligeledes fuldt fradrag for det overstigende beløb, hvis den aftalte indbetalingsperiode er på ti år eller derover. Hvis indbetalingsperioden senere ændres til mindre end ti år, skal der ske efterbeskatning efter særlige regler. Hvis indbetalingsperioden er mindre end 10 år, og de årlige indbetalinger er højere end opfyldningsfradraget, fordeles fradragsretten over ti år. Der kan dog altid fratrækkes op til opfyldningsfradraget hvert år. Ved ændring af indbetalingsperioden til færre år end tidligere aftalt, skal der ske efterbeskatning efter særlige regler. Ved udgangen af 2009 kan indbetalingsaftaler, der er indgået inden den 22. april 2009 standses, uden at der skal ske efterbeskatning.

Fra den 1. januar 2010 gælder nye regler for fradrag for indbetaling. Hvis du indgår en privatbetalt aftale om ratepension, hvor der fastlægges en ny indbetaling, både hvis der er tale om en nyoprettet aftale, og hvis der er tale om en ændring i en eksisterende ratepensionsaftale, gælder følgende regler for fradrag for indbetalinger til din ratepension.

Indbetalingen kan fratrækkes i den personlig indkomst, men fradraget skal i nogle tilfælde fordeles over ti år, ligesom det i nogle tilfælde kræves, at en del af den aftalte indbetaling overføres til en pensionsordning med løbende ydelse, der ikke er en ophørende livrente; det vil i praksis ofte være en livsvarig livrente.

Hvis den aftalte indbetalingsperiode er på mindst 10 år, kan den årlige indbetaling fratrækkes i indbetalingsåret. Hvis du aftaler en indbetaling, der er større end 100.000 kr. om året skal du, for at du kan få fradrag for hele indbetalingen, fra og med 2010 opdele indbetalingen, så den del, der overstiger 100.000 kr. om året, overføres til en pensionsordning med løbende udbetalinger, der ikke er en ophørende livrente.

Hvis den aftalte indbetalingsperiode er mindre end 10 år, skal fradraget for den samlede indbetaling fordeles ligeligt over 10 år. Du kan dog i 2012 som minimum fradrage 46.000 kr., hvis du har foretaget en indbetaling af mindst denne størrelse. Det er en betingelse for at opnå fradraget, at den del af indbetalingen i 2009, der overstiger det beløb, som man kan få fradrag for i 2009, senest den 30. december 2009 overføres til en pensionsordning med løbende udbetalinger, der ikke er en ophørende livrente, det vil i praksis ofte være en livsvarig livrente. Hvis det beløb, der i henhold til den indgåede aftale kan fradrages i 2010 og senere år, er større end 100.000 kr., skal den del, der overstiger 100.000 kr. overføres til en pensionsordning med løbende udbetaling, der ikke er en ophørende livrente, hvis fradragsretten skal bevares.

Selvstændige erhvervsdrivende, der driver virksomhed i personligt regi, har dog mulighed for hvert år til og med indkomståret 2014 at fradrage et beløb svarende til maksimalt 30 pct. af virksomhedens overskud.

Arbejdsgiveraftale

Indbetalingerne medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og der ses derfor bort fra disse indbetalinger ved indkomstopgørelsen uanset størrelsen. Pengeinstituttet fratrækker arbejdsmarkedsbidrag til staten af indbetalingerne efter gældende regler.

Fra den 1. januar 2012 gælder nye regler for fradrag for indbetaling.

Regler for fradrag for indbetalinger til ratepensioner fra 1. januar 2010

Der er fradrag for indbetalinger til ratepensioner og ophørende livrenter på op til 50.000 kr. om året. Fradragsloftet omfatter alle ens ratepensioner og ophørende livrenter både arbejdsgiverordninger og private ordninger og ordninger i pengeinstitutter, pensionskasser og forsikringsselskaber. Selvstændige erhvervsdrivende kan til og med indkomståret 2014 få fradrag for indbetalinger op til 30 % af overskuddet fra deres virksomhed. Indbetalinger til obligatoriske kollektive arbejdsmarkedspensioner giver også fuldt fradrag i resten af indværende overenskomstperiode, uanset indbetalingen overstiger 100.000 kr.

Hvis indbetalingerne overstiger fradragsloftet, kan man få fradrag for den overskydende del, hvis den overføres til en pensionsordning med løbende udbetalinger, der ikke er en ophørende livrente. Man har desuden mulighed for at få den overskydende del udbetalt krone for krone uden skatter eller afgifter.

Afkast - skat

Afkast, kursgevinster mv. medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, men beskattes efter reglerne i Pensionsafkastbeskatningsloven (PAL). Skatten hæves på kontoen.

Udbetalinger

Rateudbetalinger beskattes som personlig indkomst, og Basisbank trækker og afregner A-skat ved hver udbetaling. Da udbetalinger fra ratepensionen indgår i den personlige indkomst, har udbetalingerne betydning for størrelse af offentlige ydelser som folkepension, boligydelse og personlige tillæg. Derudover har rateudbetalingerne indflydelse på ejendomsværdiskatten.

Ved udbetaling efter kontohavers død udbetales opsparingen som en sum efter fradrag af en afgift på 40 pct. til staten. Ved udbetaling til ægtefælle, fraskilt ægtefælle, livsarvinger under 24 år, samlever eller dennes livsarvinger under 24, stedbørn eller stedbørns livsarvinger under 24 år, kan der vælges rateudbetalinger i stedet. I de tilfælde beskattes rateudbetalingerne som personlig indkomst. Ved udbetaling til begunstigede, fratrukker Basisbank desuden boafgift til staten ifølge gældende lov. Udbetales kontoens indestående helt eller delvist på et andet tidspunkt, det vil sige i strid med aftalens bestemmelser, skal der betales en endelig afgift til staten på 60 pct. af udbetalingen. Er der tale om en arbejdsgiveraftale, skal arbejdsgiveren tiltræde, at ratepensionen udbetales i utide.

8. OVERTRÆK PÅ PENSIONS-KONTOEN

Hvis ratepensionskontoen overtrækkes i forbindelse med afregning af PAL-skat, er du forpligtet til at inddække overtrækket. Er overtrækket ikke inddækket inden 3 måneder, er Basisbank berettiget til for din regning at realisere værdipapirer tilknyttet kontoen til inddækning af overtrækket.

9. INDVIRKNING PÅ EFTERLØN

Hvis du går på efterløn indenfor to år efter udstedelse af efterlønbeviset, og inden du har arbejdet minimum 3.120 timer (som fuldtidsforsikret) i den periode, nedsættes efterlønnen som hovedregel med 3 pct. af ratepensionens værdi, når du når efterlønsalderen, efter fradrag af et bundfradrag. Der sker fradrag i efterlønnen, uanset om ratepensionen udbetales eller ej. Hvis ratepensionen er en arbejdsgiverordning, hvor arbejdsgiver har bidraget og du starter udbetaling i efterlønperioden, sker nedsættelsen af efterlønnen med 50 pct. af den faktiske udbetaling, og det uden bundfradrag.

Hvis du venter med at gå på efterløn til to år efter efterlønbevisets udstedelse, og efter kravet på arbejde i 3.120 timer er opfyldt, nedsættes efterlønnen, hvis der startes udbetaling af en arbejdsgiverordning, hvor arbejdsgiver har bidraget, eller hvor det er sædvanligt, at arbejdsgiveren bidrager. Nedsættelsen sker så med 55 pct. af den faktiske udbetaling. Ved andre pensionsordninger/udbetalinger nedsættes efterlønnen ikke.

10. SKILSMISSE/SEPARATION

Ved skifte af fællesbo i anledning af separation, skilsmisse eller bosondring, udtager ægtefællerne egne rimelige ratepensioner af fællesboet. Det afgøres konkret om den enkelte ratepension er rimelig i forhold til ægtefællens uddannelsesmæssige og arbejdsmæssige situation. Ratepensioner, der overstiger det rimelige, indgår i delingen af fællesboet. Ved ægteskaber af kortere varighed udtages alle ratepensioner forlods. Ægtefæller kan ved tinglyst ægtepagt aftale at en ratepension skal være særeje eller fællesje.